

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 21-37, éjjel 24-88. Sürgőny cím: „Délbácska” Novisad. Póstat. karékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. AUGUSZTUS 7.

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din fél évre 240 din. és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Jó ember vagyok

A Mont-Blanc szakadékos oldalán egy madárka lábával megindított egy kis jégdarabot, mely az örökhófedte meredek csucsokról legördülve, utjában mindent pusztító lavinává változtatott.

Az élet véletlen, kis eseményeiből ép ily könnyen támadhatnak azok az erkölcsi lavinák, melyek maguk alá temethetnek embert, családot, sőt nemzedékeket is.

Egy bűnös kézszerítés, egy kacér tekintet elég ahhoz, hogy megmetyelje a házastársak békés szentélyét s boldogtalanságot zúdítson két lélek szent szeretete közé.

Egy elkegyeredett gondolat, mely lelkünkben talán komolyabb megfontolás nélkül is gyökeret tudott verni, idők folyamán égbekiáltó bűnök sorozatát idézheti elő.

Egy mozdulattól ezek sorsa függhet, egy mosoly pokolba taszíthat, viszont egy résztvevő pillantás emberszeretetünket erősítheti meg s kétségbeesett lelkünkbe bizalmat önthet. Egy könnyörület szív pillanatnyi munkája százakat menthet meg az örvényből.

Bizony, ha komolyan belenézünk az élet titkos forgatagába, meggyőződhetünk arról, hogy az apró kis események, amelyek sokszor fel sem tűnnek, amelyeknek komoly jelentőséget senki sem tulajdonít, mily erőteljes forrásai lehetnek az erénynek és a bűnnek, az életnek és a halálnak egyaránt.

Az élet eseményeit gondolatok láncza termi meg. Sokszor lényegtelennek látszó elgondolások az emberiség haladásának és fejlődésének előre el sem képzelt lendületet adtak. Newton a fáról lehulló alma az általános nehézkedés törvényére vezette s egy rángatózó békacombból Galvani az állati elektromosságot állapította meg. Mind a két felfedezés az emberiség látókörét a végtelenségig terjesztette ki.

A száguldó gondolatok, mint apró ereszkek, csermelyek keresztelik át az élet utjait. Áldásos folyókká növekedhetnek, de a bűnös érzések és önzések felhőszakadása vész, romboló árvizekké is duzzaszthatja ezeket az utjára indult gondolatfolyamokat. S ha lelkünk ereje bűnös törekvéseinket nem tudja gátak közé szorítani, könnyen romok alá temethetjük magunkkal együtt környezeteinket is.

Hozzátok szólok felületesen gondolkozó embertársaim, akik meg vagytok elégedve magatokkal s nyugodt tetszéllyel hangoztatjátok: Jó ember vagyok. Nem loptam, nem gyilkoltam. Hivatalos kötelezettségemnek eleget tettem. Mi bűnöm van tehát?

Hát gondolataid, erkölcsi törekvéseid, óhajaid vajjon mindig becsületesek voltak? Tréfás, mulatni akaró szavaddal nem öltél-e meg szűztisztá lelkeket, rágalmozó nyelved vágasával nem vérezted-e meg jobban embertársadat, mint a legélesebb törrel? Aljas kívánsággal vajjon nem sároztad-e be örökre az ártatlanság szárnyait?

Csak egy mosolygással, csak egy kézmozdulattal, csak egy megjegyzéssel vajjon nem romboltál-e le világokat?

Irgykedéssed csendes aknamunkájával nem robbantottad-e fel embertársad életfeliételeit? Önzésed megszokott eszközeivel, amelyekről nem akarod beismerni, hogy tisztességtelenek, vajjon nem döntötted nyomoruságba felebarátodat?

Csupán egy téves vagy kétértelmű kifejezéssel, rosszindulatu hamis vádaskodással, mely talán csak néhány röpke szóból keletkezett, nem mérgeztél-e?

Gyermeknevelő szülők! Hozzátok is fordulok: Vessétek szívetekbe az élet figyelmeztetését! Mivel a gondolatoknak és a kis eseményeknek sokszor megrázó hatalmas eredményt láthatjuk, mivel agyunk felvilágító szikrája gyújthat, hamvaszthat, de világíthat s melegíthet is, vigyázzatok gyermekeitek zsenge lelkére!

Elsősorban tanítsátok meg őket nemesen gondolkodni. Szoktassátok a legérzékenyebb lelkilismeretességre, hogy azok az apró gondolatok, amelyek mindennapos kísérőink, soha se

válhassanak féktelen, pusztító erőkké.

Sohse bízzuk el magunkat! Mert jószágunk tudatában botlunk meg legkönnyebben. Ep azért gondolatainkat, kívánságainkat, legkisebb megnyilatkozásunkat is tartjuk mindig féken, necsak tetteinket.

A véletlenek tartott események is mily nagy befolyással lehetnek életünkre, hát még a megfontolás nélkül kiejtett szavak s a megfontolatlan cselekmények.

Még apró tetteink se hasonlítsanak az elhajított kőhöz, amelynek erejét a célnál már nem tudjuk visszatartani, sem gyengíteni.

Lelkünk ne hasonlítson ahhoz a madárkához, mely játszva, könnyelműen megindított kis jégdarabbal pusztítást végzett. T. D.

A Magyar Párt önálló listát állít a noviszádi kerületben

Dr. Király Károly a noviszádi kerület listavezetője
Profuma Béla Noviszád város jelöltje

A noviszádi Magyar Párt százás bizottsága tegnap este értekezletet tartott, amelyen döntöttek a párt választási állásfoglalását illetően.

A Magyar Párt mint ismeretes tárgyalásokat folytatott a demokratákkal. Ezek a tárgyalások nem vezettek eredményre mert a demokraták semmi hajlandóságot nem mutattak arra, hogy honorálják a Magyar Párt kívánságait.

A százás bizottság tegnapi ülésén, a vidéki kerületek képviselőinek bevonásával egyhangulag úgy határozott, hogy

önálló listával indul a választási küzdelemben.

A gyűlés egyidejűleg döntött a listavezető személyét illetően is és

dr. Király Károly adai ügyvédet bizta meg a listavezetéssel a noviszádi kerületben.

Az egyes járási jelöltek személyének megállapítása később történik, míg Noviszád város jelöltjéül Profuma Béla nyugalmazott polgármestert választották.

A kormány hitelnyújtással siet a földművesosztály segítségére

Davidovics Lyuba a jövő héten vajdasági agitációs utra indul

Beogradból jelentik: Vukicsevics miniszterelnök ügyes politikai sakkhuzása, a tegnapi nap folyamán elosztatta a zavart, amely a pénzügyi bizottság ismeretes állásfoglalása nyomán, a kormány körül támadt. Radonics Iván dr. a pénzügyi bizottság elnöke mint ismeretes levélben hívta fel a miniszterelnököt, hogy személyesen vegyen részt a bizottság ülésében.

Vukicsevics miniszterelnök tegnap délután levélben válaszolt a felszólításra. A válaszában kifejtette, hogy a kormány teljes tudatában van a veszélynek, amely az ország népét a nagy szárazság következtében fenyegeti. Meg is tette a szükséges intézkedéseket arra, hogy a várható terméseredményről és a rendelkezésre álló tartalék gabonakészletekről megbízható értesülést nyerjen. Mielőtt ezek a jelentések befutnak, céltalannak látszik az intézkedés, az adatok birtokában pedig a kormány tudni fogja kötelességét.

A miniszterelnök választát általában igen ügyes lépésnek mondják és szerencsés sakkhuzásnak, a kormány eredményes működése szempontjából. A miniszterelnöki válasznak, az ország ellátására vonatkozó kitételei tárgyában már a délutáni órákban kimerítő értekezést folytattak Sztankovics földművelési miniszter és a miniszterelnök.

A tanácskozás befejezése után a föld-

művelési miniszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a legrövidebb időn belül beérkeznek a jelentések, a termésmérő, a rendelkezésre álló tartalék gabonamennyiségről és arról, hogy a kedvezőtlen termés miatt hozzávetőlegesen mekkora segély kiutalására lesz szükség.

Megemlítette a miniszter, hogy már ma Vrnjacaka Banyára utazik, hogy tárgyalást kezdjen Marinkovics Bogdán pénzügyminiszterrel.

A pénzügyminiszterium, a földművelési kormánnyal egyetértésben nagyobb hitelt nyújt a nagy kárt szenvedett földműves és földbirtokos osztálynak.

A vrnjacaka banja tanácskozáson a hitel akció szervezetét és egyéb körülményeit tárgyalják meg.

Sztankovics földművelési miniszter úgy találja, hogy ilyen körülmények között nincs szükség a pénzügyi bizottság összehívására.

A felsegélyezés kérdése mellett természetesen teljes figyemmel dolgozott a tegnapi nap során, a választást előkészítő munka is. Grigorjevics Emil a Prbicevics párt sombori listavezetője, hirszerint tárgyalásokat kezdett a kerület Pasics párti politikusaival arról, hogy a

két párt közös listával induljon a választási küzdelembe. A tárgyalásokból nem várnak sokat a beavatottak.

Davidovics Ljuba a jövő hét folyamán a Vajdaságba érkezik

Miután előzőleg Banjalukát és délszerbiai választóit meglátogatta. A demokraták vezére augusztus 11-én indul agitációs körutjára és így látogatása Novisadon legjobb esetben, csak a jövő hét végére várható.

Beogradi radikális körökben nagy kíváncsisággal várják Sztanojcsics Aca visszaérkezését a fővárosba. A radikálisok fővezéréből várják, hogy végre valahára rendet teremtsen a párt minisztertagjai és a kormány között felmerült nézeteltérésben. Kormánypárti körökben úgy tudják, hogy a miniszterelnök hível nem szándékoznak teljesen elejteni a Pasiccs frakció egynéhány érdemes tagját és Sztanojevics Acától várják, hogy lefolytassa és sikerre vigye a megegyezési tárgyalásokat a kormányral.

A Pecsics párti noviszádi demokraták nagyobb csoportja járt tegnap Beogradban. A küldöttség tagjai hosszas tanácskozást folytattak Pecsics Dragutinnal, majd Davidovics Ljubát keresték fel.

Törekvésük az volt, hogy a pártvezért

rávegyék arra, adja beleegyezését Pecsics jelölésére Ribár Ivó helyett.

Eddig három listát adtak be Noviszádon

A noviszádi törvényszéken eddig három listát adtak be, amelyet a törvényszék elnöke mind jóváhagyott. Az első urna a kormányradikálisoké, listavezető Sztankovics Szvetozár földmivelésügyi miniszter; járási jelöltek: Noviszád város és járás: Popovics Dáka mérnök; zsabalyi és titeli járás: Kátics Milos gör. kel. esperes; becsel járás: dr. Sijasics Janko orvos; palánkai járás: Tapavica Momcsilo mérnök.

A második urna a Pribicsevics-féle független demokratáké, listavezető dr. Popovics Szvetisláv volt miniszter; járási jelöltek: noviszádi és titeli járás: Jevgyevics Dobroszláv; Noviszád város és becsel járás: dr. Hadzsi Koszta; palánkai és zsabalyi járás: Lázár Mirko.

A harmadik urna a földműves párté, listavezető: Vujics Dimitrije; járási jelöltek: Noviszád város és noviszádi járás: Milics Milka; zsabalyi és titeli járás: dr. Nikics Fedor szubotcai egyetemi tanár; becsel járás: Gajinovic Gyorgye turjai állatorvos; palánkai járás: Protics Gyoka.

Nyolcvanhatezer részvétlívratot küldtek hívei Károly volt román trónörökösnek,

de a román belügyminisztérium a lívratokat nem továbbította

Londonból jelentik: A Daily Express hosszabb leleplező cikket közöl Károly román extrónörökös száműzetése okairól. Eszerint a herceg száműzetésének nem családi okai voltak, hanem Károly lemondása, Bratlanu miniszterelnök politikai bosszujának eredménye. Károly herceg volt ugyanis az, aki Bratlanu ellen nyíltan állást foglalt. Ferdinánd király gyengének bizonyult ahhoz, hogy az erélyes és csökönyös Károly trónörökös és Bratlanu között kitört viszályt elsimítsa. Bratlanu megkísérelte Károly letérését és amikor ez nem sikerült, Károlynak el kellett távoznia Romániából. Bratlanu most minden kártyát a kezében tart. Mihály királyt Bratlanu szellemében nevelik, a

régens tanács emberei pedig befolyás nélküli emberek.

A bukaresti belügyminisztériumban nyolcvanhatezer részvétlívrat fekszik, amelyet apja elhunytakor előkelő román személyiségek küldtek Károly hercegnek. A lívratok közül egyet sem továbbítottak, a lívratok elküldött pedig a titkosrendőrség felügyelete alá helyezték, Károly herceget a külföldön befolyásos román párthívei támogatják és így esetleges ellenségei nem juthatnak közelébe. A herceg romániai párthívei a legnagyobb csendben szervezkednek és azt hangoztatják, hogy egy esztendőn belül megbuktatják Bratlanu miniszterelnököt.

Többmillió dináros vagyon ura lett az anyagyilkos Haverda Mária

Budapestről jelentik: Haverda Mária, aki 16 esztendővel ezelőtt jómódu édesanyját vélegényével Jánossy Gusztávval megölette, miután feyhabzsbüntetését kiélte, Nagytétényben telepedett meg, ahol szorgalmas munkával kereste kenyerét.

A legutóbbi hírek szerint, Haverda Mária most nagyon gazdag nő lett, mert néhány héttel ezelőtt Szuboticán meghalt egy duszag-

dag földbirtokos rokona, aki négy millió dinárt kitevő vagyonát, a nagytétényi magányában meghuzódó Haverda Máriára hagyta. Haverda Mária megkérdezte, igaz-e ez a hír, de nem adott határozott választ a kérdésre talán azért, mert tapasztalásból tudja, hogy a nagy vagyonnak sokszor olyan irigyei támadnak, akik semmitől sem riadnak vissza, hogy a gazdaságot hatalmukba kerítsék.

Két német repülő startra készen áll, hogy átrepüljön Amerikába

Berlinből jelentik: A Junkers gyárak vezetősége közli, hogy Risztics és társának sikeres próbarepülése alapján, két repülőgépet utnak indít Newyorkba. Az egyik óceán-repülőgép a „Bréma“, a másik az „Európa“ nevet viseli.

Azt a gépet, amelyen tegnapelőtt az időrepülés világrekordját megjavították, Risztics János, a világrekorder magyar pilóta vezeti, a másik gép pilótája német származású.

A két repülőgép hétfőtől kezdve startra

készen áll és csak a kedvező meteorológiai jelentést várja, hogy utnak induljon. A német postaigazgatóság elhatározta, hogy a repülő levélküldeményeket is visznek magukkal. Egy küldemény szállítási díja 25 márka.

Risztics és társának pénteki rekord-repülésével kapcsolatosan megállapították, hogy a pilóták által megtett út jóval túlhaladja a hater ezer kilométert, sőt állítólag a hétezeret is elérte.

A prágai sajtó szerint a trianoni szerződés revíziójáról csak akkor lehet szó, ha Magyarország elismeri a békeszerződést

Prágából jelentik: A Tribuna hosszabb cikkben foglalkozik a békeszerződés revíziójának kérdésével. Nem szabad elfelejteni — írja a lap, — hogy a békeszerződést két szembenálló lövészárk között kötöttük és senki sem hiheti, hogy a szerződés örökidőre szóló barátságot épített fel.

Németország és Franciaország egymás között megegyezett, miután Németország elismerte a szerződést. Magyarországnak is, éppúgy mint Németországnak, előbb el kell ismernie a békeszerződést és csak akkor lehet szó a revízióról.

A katonai ellenőrző bizottság felszólítására feloszlatták Bécsben, a szocialista városi védőrséget.

Bécsből jelentik: Mint ismeretes, Seipel kancellár, a szövetségi katonai bizottság felszámoló szervétől jegyzéket kapott, amely a st. germaini szerződés 123. cikkelyére hivatkozva tiltakozást jelent be a bécsi városi védőrség létesítése miatt és ennek feloszlását követeli. A szövetségi kancellár ezt a felszólítást továbbította Seitz polgármesterhez, aki tegnap közölte a kancellárral, hogy a kívánságnak eleget tesz és a védőrséget legkésőbb augusztus 18-ig feloszlattja.

A bécsi polgári lapok a városi védőrség feloszlásával kapcsolatosan örömmel veszik tudomásul, hogy a rendelkezés végrehajtásával, a polgári érdekek jutnak diadalra, aggodalmasnak látják azonban, hogy ennek az intézkedésnek végrehajtása külföldi beavatkozásra történik. A liberális lapok tiltakoznak az ellen, hogy Ausztria belügyelbe, a külföld beavatkozik.

Megkezdődtek a békéltető tárgyalások a budapesti sztrájk ügyében

Budapestről jelentik: A napok óta tartó sztrájk ügyében Andréka Károly főkapitányhelyettes az érdekelteket tegnap délelőtt tíz órára, a főkapitányság Veress Pálné uccai közigazgatási osztályának helyiségébe, békéltető tárgyalásokra hívta össze. Az értekezleten a munkásszervezetek vezetői, továbbá a csepeli Weisz Manfréd, az újpesti Izzó Lámpagyár 3-3 kiküldöttje jelent meg. A tárgyaláson az összes felmerült panaszok megvitatás alá kerültek. A hangulat általában békülékeny és az értekezlet, amely több napig fog tartani, valószínűleg eredménnyel végződik.

A budapesti dolgozó munkások télnapi keresetüket ajánlották fel a sztrájkolók támogatására. A munkásvezérek felhívták a sztrájkoló munkásokat, hogy tartózkodjanak az alkoholtól és őrizzék meg a rendet.

A segély folytán az újpesti munkások hétfőn csaknem teljes munkabérüket megkapják, mert társaik közel negyvenezer pengőt adtak össze segély gyanánt. Andréka főkapitány helyettes az esti órákban kijelentette, minden remény meg van arra, hogy a megegyezési tárgyalások sikerre vezetnek és a sztrájk talán már a hétfői nap folyamán véget ér.

Rablógyilkosok kiraboltak és meggyilkoltak Fóton egy férfit, holttestét máglyára tették és elégették

Budapestről jelentik: A foti csendőrség jelentette a pestvidéki ügyészségnek, hogy Fot község közelében, a vasuti állomás környékén, a szántóföldön egy megszenesedett férfi holttestére bukkantak. A holttestről csontig leégett a hus, mellette egy Browning pisztolyt találtak, amelyből az összes lövedék hiányzott. Az áldozat, akinek személyazonosságát megállapítani nem lehetett, valószínűleg rablógyilkosok kezébe került, akik meggyilkolták kirabolták és végül máglyára tették az áldozatot. A csendőrség nagy apparátussal kezdte meg a nyomozást a rejtélyes ügyben, bár nagyon megnehezíti a nyomozás munkáját az a körülmény, hogy a holttest mellett semmiféle írást nem találtak, mivel a ruhája teljesen elégett. Az is lehetséges, hogy nem gyilkosság történt, mert a máglya közelében üres pálinkásüveget találtak, amiből arra következtetnek, hogy az ismeretlen fiatalember talán lerészegedett és saját maga gyújtotta meg magát. A gyilkosság mellett szól viszont a pisztoly, amelyet nem messze a holttestől találtak.

— VÉR, BŐR- és IDEGBAJOSOK a természetes „Ferenc József“ keserűvizet igen jó eredménnyel használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb elméi írják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben megvannak elégedve.

Az Usztavszka-uca 15. sz. ház udvarán tegnap felakasztotta magát egy 84 éves öregasszony

Életuntsága miatt követte el az öngyilkosságot — Azonnal leemelték, de már halott volt

Az Usztavszka uca 15. számú ház udvarán tegnap reggel 3 órakor tragikus esemény zavarta fel a lakók nyugalmát. Egy 84 éves, beteges öregasszony, aki már hosszabb ideje betegeskedett s az utóbbi időben teljesen öszszeroptant, valószínűleg pillanatnyi elmezavarába az udvaron levő pinceaajtó egyik sarokvasára felakasztotta magát s mire észrevették az öngyilkosságot, már halott volt. A tragikus esetről a következő részleteket közöljük:

Az Usztavszka uca 15. számú ház egyik lakásában már évek óta élt özv. Rigó Abelné, egy noviszádi kőművesmester özvegye, aki leányával Máriával élt együtt közös háztartásban. Az öregasszony az utóbbi hónapokban betegeskedni kezdett, előrehaladott érlelmeszedés kinezta s a magas korával járó gyengeségi szimptomák következtében fizikailag teljesen legyengült. Leánya gondosan ápolta a már 84 esztendőes öregasszonyt s bár állandóan orvosi kezelést alott állt, állapota nem javult, hanem napról-napra rosszabbodott. Rigóné több ízben papaszkodott leánya és szomszédai előtt, hogy nem bírja elviselni a betegségével járó fájdalmait s miután életuntsága is mindjobban erőt vett rajta, ismételt öngyilkossági kísérleteket követett el, de családja minden alkalommal megakadályozta tette végrehajtásában.

Szombaton éjjel az öregasszony ismét erős fájdalmakra és lélegzési nehézségekre panaszkodott s akkor leánya egy pohár tejet és az orvosságos üveget vitte be a szobájába.

Az öregasszony kihörpente a tejet és az orvosságból is bevett egy kanállal, majd azt mondotta a leányának, hogy most már jobban

érzi magát s aludni szeretne. A leány ezek után megnyugodva távozott a szobából és lefeküdt.

Alighogy a leánya behuzta maga után az ajtót s a saját szobájába vonult vissza, az öregasszony felkelt, kitámolygott az udvarra s az udvaron levő pinceaajtó felé igyekezett. Amikor az ajtóhoz ért,

spárgát vett elő amelyet a pinceaajtó sarokvasára akasztott, majd a nyaka köré csavarta és felakasztotta magát.

Néhány pillanat múlva egy szomszédasszony jött az udvarba, aki a borzalmas látványra fellármázta az öregasszony leányát, aki kirohant az udvarra és leakasztotta édesanyját a kötélről. A szerencsétlen asszonyon azonban már nem lehetett segíteni s a rendőri orvos már csak a beállott halált állapította meg.

Erdekes egyébként, hogy a kötéllal érintette az öregasszony nyakát s így valószínű, hogy a halál nem is fulladás, hanem az izgalmak folytán beállott szívszélhűdés következtében állt be. A helyszíni szemle alapján megállapítást nyert, hogy a sarokvas távolsága a földtől olyan kicsi, hogy azon szinte lehetetlen öngyilkosságot elkövetni, nem kétséges tehát, hogy az öregasszonyt az izgalmak ölték meg.

A szerencsétlen öregasszony holttestét a kórház hullakamrájába szállították. Miután a rendőrség megállapította az öregasszony életuntsága miatt követte el az öngyilkosságot s így a tényállás kétségtelen a holttestet nem boncolják fel.

Felrobbantották a földalatti vasutat Newyorkban, bombát dobtak egy philadelphiai templomba, általános tüntetést rendeznek Franciaországban tiltakozásul Sacco és Vanzetti közeli kivégzése ellen

Newyorkból jelentik: Az elmúlt éjszaka három helyen felrobbantották a newyorki földalatti vasutat. Mind a három robbanás a város központjában a 23. és a 33. uccák között történt. A 28 uccában történt robbanás ereje olyan nagy volt, hogy a Broadwayhez tartozó házak ablakai betörttek és a közeli nagy szállodák vendégei közül többen a földre estek. A földalatti vasut állomásain több ember megsebesült, néhányan igen súlyosan. A robbanás miatt a földalatti vasut utasai között pánik tört ki. A sebesültek közül egy ember meghalt. A robbanások nemcsak a földalatti vasut bálózátát pusztították el, hanem a városi villamos forgalmat is megbénították. A robbanás környékén az ucca tele van üvegszilánkkal és árucikkkel, amelyet a robbanás ereje az uccán haladó villamosokból és kocsikból kivetett. A robbanások következtében a környező üzlethelyiségek is érzékeny kárt szenvedtek, úgy hogy a rendőrség elzárta a környéket, hogy a kárt szenvedett üzleteket megmentse a kirablástól.

Még el semült az izgalom, amelyet a földalatti vasut felrobbantása okozott, máris jelentés érkezett akkor, hogy ugyanabban az időben Philadelphian is robbanás történt

a Szent Imanuel templomban. Ismeretlen ember bombát dobott a templomba, amely a város legelőkelőbb helyén fekszik. A robbanás következtében több közuti kocsit felborult és sok ember megsebesült. A városban a robbanás óriási izgalmat keltett.

A robbanások ügyében megindított nyomozás megállapította, hogy a merényletek közvetlen összefüggésben állnak, Sacco és Vanzetti, a halálra ítélt két olasz anarchista közeli kivégzésével. Bostoni jelentés szerint, a hatóságok részéről minden intézkedés megtörtént, a két anarchista kivégzésének előkészítésére. Eslit állami hóhér parancsot kapott, hogy augusztus 10-re a kivégzést készítse elő. Erős rendőr osztagokat vonnak össze a fogház épülete körül, nehogy a tömeg megtámadhassa a hatósági épületeket. A halálra ítélt Sacco folytatja az éhségsztrájkot, sőt Vanzetti, aki néhány nap előtt felhagyott a sztrájkjal két nap óta ismét megtagadja a táplálék átvételét.

Párisi jelentés szerint, a Sacco és Vanzetti ügyében kiküldött bizottság, valamint a párisi kommunista szervezetek felhívást intéztek Páris lakosságához, hogy vegyen részt a holnap délutáni Sacco és Vanzetti mellett rendezendő tüntetésen.

Elviselhetetlen kánikula Noviszádon

Métermázsza számra fogyasztják az eltikkadt emberek a jeget, fagyaltot sört és más hűsítő italokat — A nagy meleg fellendítette a vendéglők forgalmát — Rekordközönség a strandon

Verejtékező, agyoncsigázott emberek százzal figyelik a meteorológiai jelentéseket: vajjon nyújt-e reménységárt, vége lesz-e hamarosan az irtózatos kánikulának. Napokon át vigasztalanul egyforma jóvendőlést mondott az időprognózis: derült, meleg, a hőség fokozódik. Es a meteorológiai intézet még további melegeget jósol. Hetek óta nyomasztó kánikula áll meg a kínlódo verejtékező Noviszádot. Napról-napra egyre melegebben, egyre forróbban tűz és égés, nagy szomorúságára azoknak, akik

szabadságukat előbb vették ki és most a kánikulai hőségben kell ismét munkához látni. A múlt hét szombatja óta a hőemelkedés egyre tart és tegnap délután 44 C melegeget mutatott a hőmérő. Noviszád lakossága bágyadtan végzi munkáját, de az esti órákban, aki csak teheti sietve menekül az uccára, vagy a kávéházak és vendéglők terraszára.

Akiket foglalkozásuk a városhoz köt, napközben hűsítőitalokkal igyekeznek elviselhetőbbé tenni a forróságot és olyan rengeteg

mennyiségű hűsítőitalt fogyasztanak az utóbbi napokban Noviszádon, amintre évek óta nem volt példa. Az átlagos nyári fogyasztásnál körülbelül 50-60 százalékkal több hűsítőital fogyott el eddig naponta.

Körülbelül 3000 liter szódavíz fogy el naponta. A szódavíz-gyárak nincsenek berendezve ilyen fogyasztásra, de eddig még ki tudták elégíteni az igényeket. A jéggyár forgalma is háromszorosra nőtt. Rengeteg mennyiségű fogyasztanak ebből a kávéházak, vendéglők, cukrászdák és egyéb nyilvános helyek, de igen megnövekedett a kereskedők és csemegések forgalma is. A fagyaltárusoknak most van a szüretjük. Az utóbbi napokban az uccal kis fagyaltos kocsik 2-3 dináros adagból több száz kiló fagyaltot értékesítettek.

De ez a tekintélyes mennyiség eltörpül a cukrászdákban fogyasztott mennyiséggel szemben. A cukrászdákban rendkívül megnövekedett az uccán át való kiszolgálás, mert igen sokan az irodákban, hivatalokban és a lakásokon fogyasztják el. A város területén az utóbbi három nap alatt 100 kgr. málnaszörp fogyott el naponta. Körülbelül a fele mennyiségre tehető a citromszörp és narancsszörp is. A sörfogyasztás a kánikulai napokon megháromszorozódott 100 hektó sört iszik meg Noviszád naponta. Természetesen a borfogyasztás is emelkedett.

Az uszodában, de általában a Dunaparton látszik meg leginkább a kánikula hatása. Az emberek százával igyekeznek egész nap a strand felé, Gyalogosok tömegei mellett konflisok és a strandvasut ontják magukból a strand felé igyekvő embereket. Különösen a kora déli órákban növekedik a tömeg, hogy a Duna hullámaiban keressen menedéket a rekkenő hőség elől. Ez burgó fohászkodással kéri a lihegő, gyötrődő emberek az Egek urát, legyen vége a rettentő kánikulának, nyiljanak meg az ég csatornái, hogy a bulló esőcseppek üdítsék fel végre a kínlódo Noviszád egész közönségét.

Forgalmi akadályok a telefonkábel ásatási munkálatai miatt

A postaügyi miniszterium rendelete értelmében a noviszádi telefonhálózatot tudvalevőleg földalatti kábelvezetékre alakítják át s a lefektetési munkálatok már hetek óta folynak a városban. Miután az ásatási munkálatok a város legforgalmasabb uccáit érintik, a közönség meglehetősen türelmetlenkedik, mert a munkálatok akadályozzák a forgalmat. Főleg a járdák felszakítása váltott ki nagy ellenszenvet a közönség köréből, mert a járdákat azokon a szakaszokon sem aszfaltozhatják be, ahol a munkálatok már befejeződtek s így a járókelők valóságos földtúrásokon és homokbuckákon keresztül kénytelenek járni.

A tömeges panasz következtében kérdést intéztünk Sárics Iván noviszádi kerületi postai igazgatóhoz, aki a következőket mondotta munkatársunknak:

— A járdákat a postaigazgatóság fogja ismét rendbehozni, de csak akkor, ha már az összes munkálatok befejeződtek, mert egyrészt a kábelek működését kell először kipróbálni, másrészt pedig a földnek előbb le kell ülepedni s csak akkor foghatunk hozzá az aszfaltozáshoz. Miután a munkálatok amugy is rövidesen befejeződnek, a közönségnek nem szabad türelmetlenkednie, mert ha elhamarkodjuk a dolgot, a telefonvezetékben súlyos hibák léphetnek fel. Remélem egyébként, hogy az aszfaltozási munkálatok a legrövidebb időn belül megkezdődhetnek.

Komlótermelők!

Vörös fók ellen (Kupferbrand) kipróbált permetezőszer a Kastel-féle

DUBISAN

kapható:

Kastel D. D. noviszadi lerakatánál

Vilsonov trg 6. szám. 1-2

Nyakkendő

óriási választékban hihetetlen olcsó árakon BRACSA SCHÖNBERGER-nél, Noviszád, Jevrejska ulica 6.

Alagutat fúrnak a Boszporusz alatt

Konstantinápolyból jelentik: A török lakok nagy eseményként adják hírül, hogy az angorai kormány elhatározta, hogy alagutat épít a Boszporusz alatt.

A nagyjelentőségű terv nem mai keletű, amennyiben már 20 esztendővel ezelőtt komolyan foglalkoztatta a hivatalos köröket, de a hanyatló birodalom akkori helyzete sohasem engedte meg ennek a nagyvonalú tervnek a megvalósítását. Konstantinápolyban akkor még nem is volt nagy szüksége erre és az alagut stratégiai célokat szolgált volna a két világrészre terjedő oszmán birodalom összekapcsolására.

Azóta azonban a török metropolis hatalmas világvárossá fejlődött, szédületes személyn és áruforgalommal, amelyet ma már nem lehet a kis vízi járművek segítségével lebonyolítani.

A már kész tervek szerint az alaguton nemcsak a mediterrán expressz fog közlekedni, hanem hatalmas kocsiforgalmat is fognak itt lebonyolítani Pera és Üszküdar között.

A Boszporusz ezen a helyen körülbelül 1800 méter széles és így az építendő alagut a világ egyik legnagyobb vizalatti utvonala lesz. Az alagut építéséhez szükséges óriási tőke egy részét a török pénzügyeték adják, a többit pedig német nagybankok és iparvállalatok.

A Schicht

terpentin-
szappan

7 előnye

6. Különösen világosszínű, ugyyszólván felsőbbrendű „Schicht“-szappan.

A lehető legtisztább szappan, mely kizárólag válogatott nyersanyagokból készült. Tehát a „Schicht“ minőség betetőzése és még terpentin hozzáadva. Micsoda mosóerő!

1. Terpentin tartalmaz.
2. Jól kézbeillő nagy szappanalak.
3. Kellemes az illata.
4. Kivágható meseképek.
5. A csomagolás megvédi.
6. Különösen világosszínű, ugyyszólván felsőbbrendű „Schicht“ szappan.
7. „Schicht“-terpentin szappan fertőtleníti!

A noviszádi iparfelügyelőség szigoruan utasította a sütőmestereket a vasárnapi munkaszünet betartására

Alkik ellenszegülnek a rendeletnek, szigorú bírságban részesülnek

A noviszádi iparfelügyelőség körrendelettel bocsátott ki az összes illetékes hatóságokhoz és a sütőmesterekhez, amelyben a munkásvédelmi törvény 122 ik paragrafusának értelmében felhívja az összes sütőmestereket hogy műhelyekben *vasárnap reggel 6 órától hétfő este 6 óráig minden munkának szünetelni kell.*

Miután a törvény által aláírt vasárnapi munkaszünetet a pékmesterek nagy része eddig nem tartotta be, az iparfelügyelőség felhívja a sütőmesterek figyelmét a törvény idevonatkozó

szakaszára, amelynek alapján mindazokat, akik a vasárnapi munkaszünetet nem tartják be, 50—3000 dinárig terjedő pénzbüntetéssel, ismétlés esetén pedig a pénzbüntetés mellett egy hónapig terjedő elzárással is megbüntetik.

Az iparfelügyelőség végül felkéri a hatóságokat, hogy a vasárnapi munkaszünet betartását közegeikkel szigoruan ellenőrizzék, s minden mulasztásról azonnal tegyenek jelentést az iparfelügyelőségnek, amely a legszigorubbban fogja felelőségre vonni az illető sütőmestereket

Az angol közvélemény az időtől várja a tengeri leszerelési tanácskozás véleményeltérésének elsimitását

Londonból jelentik: A Reiter Iroda genfi tudósítója tegnap esti elutazása előtt beszélgetést folytatott Cecil lorddal. Az értekezlet eredményéről a lord nem tett semmiféle megjegyzést. Cecil lord annyit mondott, hogy hasznos munkát végeztek és kifejezte azt a reményét, hogy az idő elhárítja a cirkálók kérdésében felmerült nehézségeket. Megerősítette azt a hírt, hogy az értekezlet eredménye következtében

esetleg az előkészítő leszerelési konferencia összejövetelének időpontját a jövőre kell halasztani.

Londoni jelentés szerint, az Exchangeügynökség jelenti Rapid Cityből, hogy Coolidge elnök kijelentette, valószínű az a hír, amely arról szól, hogy 1929-ben újabb leszerelési értekezletet hív egybe.

Az erdélyi Magyar Párt huszonhét mandátumért nem adhatta fel erkölcsi alapját

Kolozsvárról jelentik: Jakabffy Elemér dr. kamarai képviselő, a romániai Országos Magyar Párt elnöke, a Magyar Kisebbség legutóbbi számában feltűnően érdekes cikkben világítja meg azokat az okokat, amelyek a Magyar Pártot arra indították, hogy a minap lezajlott választásokon a többi kisebbséggel együtt vegyen részt.

— Az a kérdés — mondja cikkében — helyesen cselekedtünk-e, amikor szembefordultunk a hatalommal, kisebbségi blokkot alkotunk és népünket a legsúlyosabb terror szomorú következményeinek tettük ki? „Nincs győtrőbb, mint kínok között megemlékezni elűnt boldogságról!” Vajjon ez a dantei sóhaj juthat-e ajkunkra, amikor elhatározásunk következményeképpen mandátumalok megfogratkozását, véreink testi épségének megsértését és súlyos anyagi károsulását állapíthatjuk meg? Nem és százszor nem! E sóhajunk indokolatlan volna! Mert nem adott boldogságot, sőt némi megnyugvást sem előbbi politikai magunktartás, mely a hatalom árnyékába szökött.

— A könnyebb szerrel mandátumokhoz jutás — így folytatódik a cikk — még nem nemzeti boldogság, ha ezekkel a nemzeti sérelmeink segítését nem lehet. Az, hogy 27 magyar foglalt helyet a törvényhozás két házában, hogy ezek ott szakszerű, kitűnően felépített be-

szédeket mondhattak a kisebbségi részvénytársaságok fokozott ellenőrzéséről, a vasutak nyelvhasználatáról, az iparosok és kereskedők szociális gondozásáról, az építkezési törvényről, a lakásrekvizitálásról, a békebeli osztrák-magyar állampapírok rendezéséről, az elbocsájtott magyar tisztviselőkről és nyugdíjasokról, vagy a bukaresti egyetemen felállítandó magyar tanzékről stb., ez ugyan nagyon szép és helyes, de vajjon ez az eredmény arányban áll-e azal az erkölcsi kárral, melyet ez a parlamentáris működés nekünk a külföld előtt hozott abban a bedlítésben, melyről kormányunk diplomáciája gondoskodni szíves volt?

— Egy kiválóságunkat érte az az öröm, hogy neves európai diplomaták meggratulálták, mert, értesülésük szerint, a magyar kisebbség helyzete Romániában már rendezést nyert, a kormány az összes sérelmeket orvosolta és így a magyar képviselők a kormányt támogathatják. Egy másiknak a külföldön ezeket kellett hallania: „Örülünk, hogy Erdélyben a kisebbségek helyzete annyira megjavult, hogy a volt magyar külügyminiszter is oda visszakiváncszott, a magyar képviselők pedig támogatják a kormányt.” Egy harmadik barátunk azzal tért vissza külföldi utjáról, hogy a népszövetség köreiben nagy elismeréssel vannak az Averescu-kormány iránt, mert amióta ez vezeti az ország

ügyeit, a kisebbségek részéről nem érkezett panasz Genfbe.

— Vajjon szabad-e továbbra is az ilyen véleményeknek tápot adnunk, amikor itt semmi, de semmi sem változott, amikor 27 tagu parlamentáris képviselőnk egy év alatt semmi, de semmi redlis eredményt elérni nem tudott? Azt hisszük, nem árulunk el titkot, csak a napilapok közleményeit erősítjük meg, amikor közléstesszük, mit ajánlottak a liberálisok a Magyar Pártnak a választások előtt a közös listán való szavazás esetére. Ugyanannyi mandátumot, mint amennyivel rendelkezett az előbbi országgyűlésen. ugyanazon helyeken és sorrendben, de egyebet semmit.

A legtökéletesebb politikai vakussággal verte volna meg a Gondviselés a Magyar Párt vezetőit, ha ennek az ajánlatainak célzatát meg nem értik. Egy listára iratni a magyar vezetőneveket, Anghelcsuval és a Cipolanuval, hogy ezzel szentesítve legyen mindaz, amit ezek a férfiak a magyar kultúra és a magyar földvagyton ellen vétettek. Hogy ezzel önmagunk adjuk bizonyítékát annak, amit Petrescu Commen berni követ hirdetett: a „magyar egyházfejedelmek egyszerű hazugságokat tártak a külföld elé, hogy nem igazak a telepések sérelmei és a többi földbirtokosoké sem.” Ezekkel a listákkal örökre megsemmisítettük volna erkölcsi jogosultságunkat, hogy még egyszer a Nemzetek Szövetsége elé járulhassunk, hogy jajszavunkat a világ előtt hallassuk. Duca, aki most a belügyi tárcát vezeti, külügyminiszter korában a parlament színe előtt belsmerete: jogilag kifogásolni nem lehet Genfbe beadott penaszainkat. Amde mi hasznunk lenne a jogból, ha ehhez erkölcsi alapunk már nincsen? Huszonhét mandátumért ezt az erkölcsi alapot lerontani a legnagyobb dőreség, nem, nemzeti bűn volna.

Amikor az Averescu-kormányval tárgyalunk a választási kartel ügyében, tudomásunkra hozták: a kormány könnyebben ad mandátumokat, mint elvi elhatározásokat. De mi akkor is az utóbbiakra fektettük a súlyt és az az okmány, amelyen Averescu tábornok neve ékeskedik, mindazon sérelmeinkre is orvoslást ígért, amelyeket a külföld előtt fölpanaszoltunk. Arról nem mi tehetünk, az nem a mi erkölcsi értékünket csorbítja, hogy a tábornok aláírta papír egy darab rongy maradt, melyet alantosa és környezete komolyan nem vettek.

De ilyen tapasztalatok után kezét kellett fognunk népkisebbségi testvéreinkkel, hogy együtt vivjuk meg a harcot. Megvívjuk becsülettel és itt állunk most mint Románia harmadik politikai pártja, megfogva bár, de törve nem és tisztán lobogtatva az eszményi zászlót, melyen az egyetemes kisebbségi gondolat jel-szavai állanak.

A világ minden tájáról

A pincérből lett lord — Interview egy szállodai grófi tolvajnával
Örvendetes viszontlátás a betörővel

Erdekes jogi vita támadt az angol nemesség köreiből a nemesi címek jogszerű viselése fölött. Angliában igen nagy a nemesi címek száma és ezeknek a címeknek a jogosult viselését megállapítani nem könnyű tudomány. Megesik, hogy egy-egy büszke cím mögött egy közönséges Smith vagy Brown rejtezik. De, mint a College Herald legutóbbi döntése kimondja, ezek is háborítatlanul viselhetik címüket, ha nem huznak hasznát belőle, vagy ha világosan be nem bizonyul, hogy nincs joguk a cím használatára. Szóval a bizonyítás nem őket terheli. Nemrég valaki felbukkant Londonban, aki lord Loftusnak nevezte magát és kijelentette, hogy ő Ely marquis törvényes fia. A Burkes Peerage és a Debretts Peerage tanúsága szerint — mind a kettő körülbelül a gótai almanach rangjában, hogy csökönnyösen ragaszkodják a lordsághoz, Graham John Wellington Henry volt, utód nélkül halt meg. Mindez nem akadályozza emberünket abban, hogy csökönnyösen ragaszkodjunk a lordsághoz, sőt még a lordok házába való fölvetelét is kérje. Csak annyit koncedál, hogy éveken át pincérkedett és csak később szerzett tudomást marquis címéről. A lordok háza elutasította ugyan kérésével, de a College Herald megadja neki azt a jogot, hogy továbbra is lordnak tituláltassa magát. A régi arisztokráciát és főleg az igazi Ely marquist felháborította ez az ítélet. S így csak természetesen, hogy az ő és új, meg legújabb nemesség közt igen hűvös a viszony, pláne, hogy köztudomású a nemesi címeknek ugyszólván meghatározott taksa ellenében való vásárolhatósága. A taksát a nemesi oklevél kiállításáért kell fizetni, ami bárósnáinál 330, viscount címnél 430, grófi címűél 755, marquisnél pedig 1000 font.

*

A napokban, nem egészen ötvenéves korában, halt meg Egmond lovag, egy tökéletes, bár ártatlan bolond. Egmond negyvenéves korában lett a tisztaság bolondja. Rém gazdag ember lévén, harmincegy nagy londoni házat bérelt ki, amikben csak ő lakott a szolgálójával, még pedig minden házában egy másikkal. Háromszor-négyszer fürdött napjában és nemcsak napjában többször váltott fehérneműt és ruhát, hanem minden nap más házában is lakott, ahol mindig más szolga gondozta. Minthogy a szél tisztítja a levegőt, a szolgának, ha künn levegőfürdőre hideg volt az időjárás, a szobában kellett cugot elidéznie. Reggel felkelés után a szolgálóval valami fátyolt borítottatott testére, még az arcára is, hogy meg legyen védve a portól. Früstök után olvasgatótt, persze csak tisztaságról szóló könyveket, amiket olvasás előtt át kellett füstölni. Azt a hat fogást, amiből az ebéde állott, hat szobában kellett külön elhelyezni, nehogy a levegőt elrontsa az ételszag. Az ebéd minden fogása után kiöblögette a száját, megmosta a kezeit, aztán átment egy másik szobába, hogy a következő fogást elfogyassza. Fátyolburkolatát étkezés után újra fölvette, majd siestázní felküdte le egy ágyra, amely levegővel telt tömlőkből állott. Siesztája befejeztével meg szabad volt látogatni, de minden nap csak egy embernek. Ha mégis többen jöttek, mindegyiket más-más szobában fogadta, maga persze jó messze ülve le tőle. Tíz évig birta ezeket a bolondságokat, tovább nem.

*

Egy dán újságíró beszéli el a Rivierán való következő élményét: Egy luxusszállóban, ahol laktam megismerkedtem egy bájos ifjú hölgygel, aki de Brun grófnőnek mondotta magát. A Cote de Azur összes arszlánjai szerelmesek voltak bele. Remek autója volt, amelyet néger soffőr vezetett. Vacsora után estéről-estére ragyogó toalettben a kaszinóba ment, ahol óriási összegekben játszott. Észbontóan szép volt, nagyon szellemes és élénk, sokat beszélt az utazásairól és annyira meg-

tetszett nekem, hogy jól összebarátkoztunk vele. A szállóvendégek beszélgetéseinek főtárgya azok a vakmerő ékszerlovajlások voltak, amiknek majdnem minden vendég áldozatául esett már. A rendőrség tehetetlen volt, a tapasztaltabb detektívjeik se mehettek semmire. Egy éjjel nagyon későn tértünk haza a kaszinóból. A grófnő nagyon fáradt és ismeretségünk óta először, izgatott is volt. Darabig a hallban ültünk; aztán a grófnő feltűnően koholt türgy alatt hirtelen elbucszott. Ahogy magam is a szobámba készültem, észrevettem, hogy a grófnő kézitáskáját otffejette a széken. Kopogtattam az ajtaján, de nem kaptam választ. Beléptem. Minden csöpp vérem megfagyott szinte! Egy nyitott koffer előtt fekete ruhás alak állott. A hirhedt szállótolvaj tehát itt volt munkában! Tudtam, a grófnőnek csodás gyöngygyakéke volt. Mit tegyek? Ebben a pillanatban nekem szegzett revolverrel hozám ugrott a fekete ruhás alak, bezárta az ajtót és egy divánra, szoritott. Aztán levetette az álarcát. Majd megkövültem a rémülettől: de Brun grófnő volt! Elbeszélte nekem a történetét. Egész fiatalon ment nőül egy férfinhez, aki folyton utazgatott vele. Amikor egyszer egy szállóban megismerkedett egy amerikai Krúzussal, akinek felesége csodás ékszerekkel bírt, hirtelen ellenállhatatlan vágy lepté meg,

Mit mondtak és mit nem mondtak a temerinek Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszternek, s mit mondott a miniszter?

Temerin tizenkétezer lelket számláló nagy község, amelynek az új választói névjegyzék szerint kevés híján háromezer szavazója van.

Talán ennek köszönhető, hogy itt nem csak képviselőjelöltek, de így választások előtt miniszterek is megfordulnak. Még az államalakulás idejében volt itt Alexander király, akkor mint trónörökös, s vele néhány miniszter, később Nincsiccs akkor még kereskedelmi miniszter járt itt. Azóta is volt itt miniszter. Az elmúlt vasárnap azonban már itt járt Krajacs volt kereskedelmi miniszter, kedden pedig Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter. Sztankovics, mint azt már a Délbácska megírta, kihallgatáson fogadta a község testületeinek megbízottjait, s velük barátságosan elbeszélgetett és pedig magyarul. Sztankovics egészen jól beszél magyarul, aki a temerinek tetszését nyájias modorával nagyon megnyerte, mert a hozzá intézett kérdésekre a legnagyobb a legnagyobb készséggel a legkimerítőbben válaszolt.

Arra a kérésre, hogy az utmenti eperfák kivágását rendelje el, mert azok a termőföldekre vetett árnyékukkal sok kárt okoznak, egész határozottan, de nyájias szavakkal azt a választ és magyarázatot adta, hogy ezt a kérést nem teljesítheti, mert az eperfák a selyemhernyótenyésztés céljait szolgálják, amiből viszont sok szegény ember él s így sokkal többeket károsítanak meg a kérés teljesítésével, mint amennyinek használnánk.

A többi kérésre is szabatos és kimerítő válaszokat adott, s amennyiben azok teljesítése akadályokba nem ütközik, s hatáskörébe tartoznak, kedvező elintéztést fognak nyerni.

Kopping Gáspár jelentését, amely szerint az iskolákba olyan tanerőket állítanak, akik a gyermekek anyanyelvét nem bírják s azok vallásdval sem egyeznek, a miniszter meglepve vette tudomásul,

s ígéretet tett arra nézve, hogy erről kultusz-miniszter társának referálni fog.

A kihallgatásnak egy kedves és humoros epizódja is volt.

Midőn a Vöröskeresztesület szónoka elmondta üdvözlő beszédét, a miniszter azt kérdezte a jelenlevőktől:

hogy meglopja a hölgyet. Sportszerűen üzte aztán a dolgot; hiszen férje dús gazdag volt. Azóta szállóról-szállóra megy és a legmerészebb tolvajlásokban találja élvezetét. Becsület-szavamat vette, hogy egy óráig haladékokat adok neki. Csakhamar elhagytam és sose látam többé viszont.

*

Hogy egy betörésnek az áldozata a le-tartóztatott betörővel szívélyesen kezelt fog és a legkellemebb társadalmi formák közt érintkezik vele, igazán csak Amerikában eshetik meg. Letartóztatják nemrégiben azt a gentleman-betörőt, aki egy cimborával egyetemben látogatást tett Livermore gazdag börtönvil-lájában, ott nagyon megkedvelte magát, a ház asszonyát pedig remek tenorjával ragadta el. Ez a megvesztegető külsejű bandita Long Island legelegánsabb negyedében lakott és vagy egy tucat betörést követett el. Mikor le-tartóztatása után Livermoreval a rendőrségre idézték, az udvarias betörő és Livermorené a szívélyes viszontlátás ünnepét ülték. Kijelentette az asszonynak, hogy máris bánja tettét, mert teljesen megnyerte a szívét azáltal, amikor a szobájába való éjjeli behatolás alkalmával az asszony, ahelyett, hogy kiabált volna, nyugodtan felült az ágyában és cigarettát meg tüzet kért a betörőtől. Az ujjlenyomatok alapján egy Gibson nevű emberre ismertek benne, aki pár évvel ezelőtt tömlőből szökött meg és akit gyilkosság meg számos rablás miatt köröztek.

— Van-e valami kívánságuk?

Ekkor előlépett Bernhard Olga és a temerini lányok nevében arra kérte a minisztert, hadd hasson oda miniszter társainál, hogy az agglégényekre adót és pedig nagy adót vessenek ki.

Bernhard Olga fellépése nagy derűtséget váltott ki, s különösen a miniszter mulatott rajta igen jól, mert ő maga is nőtlen ember.

A kihallgatás mindvégig a legbarátságosabb hangulatban folyt le és többé-kevésbé fontosabb ügyeket, kérdéseket vetett tapátára,

de a legfontosabbak, amiket a miniszternek meg kellett volna mondani, mégis elmaradtak. Ezek pedig elsősorban az agrárreform, a temerini nincstelének földkérdése,

amiről különben általános vonatkozásban a miniszter rövid programbeszédében említést is tett. Temerin lakosságának ugyanis a fele, két keze munkája után él, napszámmal keresi kenyerét, s ezért más vidékekre is kénytelen elmenni, mert az itteni munkaadók nem képesek valamennyi munkaigénylőnek munkát adni. A temerini szegény nép pedig szorgalmas munkás nép, iparkodásával és tudásával sok hasznót hajtana az államnak, ha földigényeit kielégítenék, földhöz juttatnák.

A másik fontos ügy, amit a miniszter előtt nem kellett volna elhallgatni, a hadifoglyak hazahozatalának vagy hollétének kiderítésének ügye. Sok özvegy, nagy családú anya él ugyanis Temerinben is, akik vagy azért nem mennek férjhez, mert férjeik állítólag hadifogságban élnek vagy halotti bizonyítványukat nem tudják beszerezni, s így a család-fentartás súlyos, nagy gondja gyenge női vállukra nehezül.

Pályaudvarokon mindig követelje a „Délbácskát”

Gazdák!

Aki több termésre törekszik, okvetlen vegye meg a világ legjobb műtrágyaszóróját.

Megtekinthető és bővebb felvilágosítással szolgál a feltaláló

FUCHS KRISTOF, gépgyár, St. Vrbas.

A radikális párt testvérharca a Szerémségben

A radikális párt testvérharca a Szerémségben is, a legnagyobb bizonytalanságban tartja a választópolgárséget.

Mint a Pasics csoport régi, megbízható kerületét, súlyos megpróbáltatás elé állította a pártban dúló egyenetlenség és az első jelöléseknél, a Pasics csoport nem sok reménnyel indult a küzdelemben.

De később, amikor nyilvánvaló lett, hogy Makszimovics lesz a kormány listavezetője, eltulodások történtek a pártcsoportokat illetőleg és küldöttség kereste fel Trifkovic Márkót a parlament elnökét, hogy vállalja a listavezetést.

A parlament elnöke nem vállalhatta a kérelmet, hanem Sztanojevics Ácával történt tárgyalásai azt eredményezték, hogy a radi-

kális párt főbizottsága Janyics Voja volt minisztert jelölte.

Janyics dr. agitációs körútján, Vojka községben a következőket mondta Makszimovicsról:

— Ha mindenkinek joga lenne, hogy a Szerémségben jelöltesse magát, Makszimovicsnak van legkevesebb joga ehhez, mert Pasicsnak, a párt nagy vezérének utolsó napjait Makszimovics nagyon megkeserítette. Ide jött egy ember, aki Rudnikon és Popsarevácon lejárt magát, aki felrobbantotta, tönkretette a beográdi radikális pártot, mert azt hiszi, hogy itt nem ismerik a múltját a puskatusos Bozsónak. Ilyen körülmények közt, mint mindennél, a legnagyobb a bizonytalanság a választásokat illetőleg.

Egy héttel a verbászi kiállítás előtt

Három év múlt el azóta, hogy az első verbászi kiállítás alkalmából Verbász és környékének iparossága tanúságot tett munkájáról, fejlődéséről; a sajtó, a közvélemény és a látogatók ezrei pedig a lehető legjobb bizonyítványt állították ki az ipar derék munkásainak. És most ismét kiállításra készülnek, mely hivatalosan lesz tanúságot tenni 3 év fejlődéséről, munkájáról és főleg arról a munkáról, melyet az ifjuság, az ipar jövője tanítására fordítottak.

Egy művész, kinek először kerülnek képei a tárlatra, nem várhatja nagyobb izgalommal a tárlat megnyitását, mint azok az iparos ifjak, kiknek egy-egy „művük“ ki lesz állítva.

De nemcsak az ifjak, hanem Verbász egész társadalma is izgatottan várja a kiállítást, mely az Iparkamara feltétlen bizalma folytán került Verbászra, ebbe a szép, nagy, egészségtől, jóléttől áradó nagyközségbe.

A kiállítás épületében és az előtt, ahol a gépek pavillonjain kívül a zenepavillon, a cukrászda és más árusítóbódék fognak állani, óriási a sürgés-forgás, a kiállítás egész környéke a siető, lázas, megfeszített munka bélyegét viseli magán.

Benn a gimnázium épületében Risnics orosz festőművész vezetése mellett a díszítő munkások dolgoznak szakadatlan buzgalommal és a már elkészült helyiségek a rendező kiváló izléséről tesznek tanúságot.

Künn pedig az ácsok, napszámosok, egész raja fűrész, kalapál, gyalul, hogy a pavillonok, frissítő bódék külsejükkel is kellőleg beilleszkedjenek a művészi rámába.

Verbász pedig ünnepi díszbe öltözik a kiállításra. Új öntözőkocsi, parkirozás a házak előtt és, ahogy az falvakban bucsukor lenni szokott, a házakon, kövezeten, köművesek, meszelők foglalatosak, hogy a község külsejében is kellőleg fogadják majd az odaseregülő idegeneket.

Hogy a látogatók, az idegen kiállítók estéiket is kellemesen tölthessék el, díletáns előadások, kitűnő mozidarabok, a Greifensteinszállóban pedig a novisadi Virág Tóni kitűnő cigánybandája gondoskodik a szórakoztatásról.

Talán nem lesz érdektelen a kiállítás alkalmából Verbászról is néhány sort írni, hiszen Verbász a Vajdaság egyik legszebb és legvirágzóbb községe.

1775-ben alapította Verbászt II. József császár és ezen 152 év alatt Verbász szinte hihetetlen gyors mértékben fejlődött azzá ami.

Ipara, különösen gyáripára az egész ország területén híres. A cukorgyár az ország legszebb és szociális szempontból legkiválóbb gyára. Két nagy olajgyár, egy gyufa-, likőr- és egy sablongyár szinte gyárvárosias jellegű adnának Verbásznak, de azért, hogy inkább a széleken feküsznek, megkímélik a községet a gyáriparral együttjáró kellemetlenségektől.

Figyelem!

Nagy Szőlő-bál

Figyelem!

7-én, vasárnap a Darányi-telepen a „CSOKOTTA“ vendéglő kellemes kerthelyiségében. — Elsőrendű vonózenekar és kitűnő hideg italokról és ételekről gondoskodik. Tánc reggelig. — Szíves látogatást kér: **HERBST PÉTER vendéglős, III. csoport 233. (A zombori vasutvonalról balra.)**

a bokrosodást segítik elő és ezáltal több kalász beérlelésére képes a növény, vagyis többet terem. Miután a gazda természeténél fogva ragaszkodik régen megszokott gazdálkodási eljárásokhoz és sohasem hajlandó minden további nélkül újítások bevezetésére, mielőtt, igen helyesen, maga azok előnyeiről meg nem győződött volna, szükséges, hogy minden gazda saját területén összehasonlító kísérletek alapján, fentiekről meggyőződjék.

Ivársra szolgáló

artézi és mélykutató,

valamint kizárólag öntözési célra alkalmas, nagybőségű felsőtalajvizkutak furását jutányosan vállalom és szakszerűen elkészítem.

Gyoka Dimitrov

kuturómester

NOVI SAD, Streljačka (Lövész utca) 28.

2269

NAGYFEJŐ KÉZIMUNKA ÜZLETE

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyömda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyömdatása és hímzése, kézi és gépzásur tűllhímzés, endlízés, díszpárna montirozás és **perssa szőnyeg** nyírása (stuccolás) Sport zászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi cipők** és **kézi munkák** készítésében.

Jutányos árak!

Pontos kiszolgálás!

ZONGORÁK és PIANINOK

előrangú gyártmány nagy választékban

TRUPPEL BÉLA

hangszerkészítőnél Novi Sad, Dunavska ulica 17. és Željeznička ul. 31.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyisint bel- és külföldi quintiszta hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben. - Javításokat és hangolásokat elvállal

Lawn tennis rakett eladás és rakettjavítás

A leipzig vásár

1927. aug. 28. szept. 3.

az egész világ legalkalmasabb beszerzési forrása, egész

Európának legnagyobb mintavására. 1600-nál több árucsoport, minden szakmából, 10.000 kiállító 21 államból, a legjobbat és legelőkeltebbet állítja ki. Felvilágosítás-sal szolgálunk:

Leipziger Messeamt Leipzig, Zvanični biro Lajpcskog sajma
Beograd, Čubrina u. 8. és
Moser i Werthelm, Novisad.
2269-1-6

Hirdessen a Délbácskában!

HIREK

Napos oldal

Amikor hideg van, mondjuk tíz fok körül vacillál a hőmérő, akkor átmelegyünk a napos oldalra. Napos oldal: az ucca másik oldala, ahová süt a nap, ahol jó.

Napos oldal, — ez a kifejezés a kártyában is ismeretes. Kettő játszának, az egyik nyer, a másik veszít, — ahol a nyerő ül, ott a napos oldal. Ott kibicelni ép úgy jobb, mint fanyar időben a napon sütkérezni.

Azután tovább is vihető ez a kifejezés. Adva van például egy nagy birtok: emitt gubbasztnak a cselédházak, amott emelkedik a kastély, — a kastély a napos oldal. Adva van egy város, egyik részében a szürke bérkaszárnnyák, másikban a márványportálos nagy bankok, azaz a napos oldal.

Vagy például Ázsiára alkalmazva: Nanking, Peking és Hankau táján ölik egymást az emberek, ez az árnyékos oldal, a Kaspi-tó vidékén, meg Perzsiában pedig igazi békebeli béke, ez a napos oldal.

Végeredményül tehát: ahol jobb, szebb, ahol a meleg, a gazdaság, a béke, — az a napos oldal.

De mégis hová jutunk, ha ezzel a célirányos kifejezéssel egészen mindvégig következetesen leszünk? Például nyár van, nyelvenfokos a meleg, szóval rekkenő hőség dúl, az emberek szinte fuldokolnak, a napon majd, hogy el nem olvadnak, — de azért az árnyékban, egy kis szellőcskében mégis tűrhető az élet; az ember megy a napon, ég a melegtől s egyszer csak ezt mondja: át megyek a napos oldalra.

1927. Augusztus 7. Vasárnap

Római katolikus: *Kajetán*. Protestáns: *Ibolya*. Görög keleti: *Julius 25.* Anna A nap kel 4 óra 42 perckor, nyugszik 7 óra 2 perckor. A hold kel 2 óra 39 perckor, nyugszik 11 óra 53 perckor.

Időjárás: (A petrovaradtni katonai meteorological állomás jelentése.) A felhőzet elterjed, a szelek gyengék maradnak, eső talán kevés lesz az ország északnyugati részén. A hőmérséklet magas marad. Noviszádon csendes, nagyrészt derült idő várható, eső nélkül. A hőmérséklet minimuma 20 C°, maximuma 32 C°.

— **A bácskai főispán hivatalos körutja.** Lukics Miodrag bácskai főispán tegnap Begecs, Petrovác, Glozsán, Rumenka és Termerin községek jegyzői hivatalában vizsgálatot tartott.

— **Kinevezések a délbánsági pénzügyi hivatalokban.** Ófelsége, a pénzügyminiszter előterjesztésére Vujatovics Vasza pancsevői kerületi pénzügyigazgatósági ellenőrt, számvizsgálóvá nevezte ki. A kovini járási pénzügyi hatóság főnökévé pedig Pavlovics Miliszláv belopalánkai adótszintet nevezte ki.

— **Iskolai hír.** A noviszádi polgári leányiskolában a javító vizsgák augusztus 30-án, a magán vizsgák pedig augusztus 31-én lesznek. A beiratkozások sorrendje a következő: az I. osztály részére szeptember 1-én, a II. osztály részére szeptember 2-án, a III. osztály részére szeptember 3-án és a IV. osztály részére szeptember 5-én. A beiratkozások napoként 8—12 és 3—5 óra között lesznek.

— **A szláv turista egyesületek szövetségének közgyűlése.** A szláv turista egyesületek szövetsége ez év szeptember 22—28 között kongresszust tartanak Krakkóban. A Jugoszláv turista egyesületeket Pasarics Josip (Zagreb), Sztajcs Vasza (Noviszád) és Hrvatni Makso (Lyublyana) képviselik. A kongresszussal kapcsolatosan a lengyel turista szövetség több kirándulást rendez, amelyre a vojvodinalak a noviszádi Putnik menetjegyjirodában jelentkezhetnek.

— **Kath. Olvasó és Gazdakör** ma 7-én, vasárnap este 8 órai kezdettel nagy polgári táncmulatságot rendez t. tagjai és családjai részére. A rendezőség.

— **Meghívó.** A Noviszádi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyesülete, vasárnap, 1927 évi augusztus hó 14-én, ünnepélyes egyesületi alapítása 120 ik évfordulójának alkalmával a Polgári Lövölde helyiségeiben Rókus kertünnepélyt rendez, táncgal, díj-tekézésel, konfettival és szerpentinnel egybekötve, önszegélyző alapja javára, amelyre a n. é. közönség, valamint az egyesületek és testületek Noviszád és környékéről ezennel meghívhatnak. Elsőrendű tűzoltó zenekar. Belépődíj tíz dinár személyenként. Önkéntes adományok köszönettel fogadtnak. A díj-tekézés délután négy órakor fog megkezdődni. Tánc kivirradtilg. — A rendező-bizottság.

— **Ne hagyjuk nyitva éjjel az ablakokat.** Holik noviszádi kereskedő Lövész ucca 22 számú földszintes házának ablakait éjjelen át nyitva hagyta. Tegnap éjjel három órakor a kereskedő beteg kisleánya felébredt és édesanyját hívta. Holikné a gyermek hívására felcsavarta a villanyt és ebben a pillanatban észrevette, hogy a szobában egy alacsony termetű férfi áll, aki erre kiugrott az ablakon és futásnak eredt.

— **A Dunából kifogott holttest.** Tegnap délelőtt száz méternyire a vasuti hídtól, kifogták a Dunából Milosevics Mile 23 éves pénzügyőr holttestét, aki augusztus 2-án fulladt a Dunába.

Férfi flórszokni duplatalp, magas sarokkal, divatszínekben 13.— dinárért Klein Jenő üzleteiben Noviszád, Vel. Bečkerek és Senta.

— **Kedvezmények a leipzig-i vásár látogatóinak.** A jugoszláv közlekedésügyi miniszterium a leipzig-i vásár látogatóinak az oda és visszautazásra a jugoszláv államvasutakon huszonöt százalékos kedvezményt engedélyezett. A kedvezmény augusztus 24-től szeptember 9-ig tart. Az utasok az induló vagy határállomáson a normális ár százötven százalékanak lefizetése ellenében egy fehér jegyet kapnak, mely a visszatéréshez is érvényes, ha a vásárigazolványon a vásárhivatal igazolja, hogy a vásárt tényleg meglátogatták. A leipzig-i vásár igazolványai az oda és visszautazás alkalmával a vasuti pénztárnál a napibélyegzővel látandók el. A cseh-szlovák kormány a vásár látogatóinak az átutazási vizumot adja meg, ha meg van a vásári hivatal látatmozása és be van vezetve a német vásárló vizum az utalvélibe. A díjtalan kiállítás csakis az illetékes követségek eszközlik, ugyszintén a konzulátusok is, mert csak ők vannak értesítve erről a megállapodásról.

Béres Gábor elsőrendű

TAMBURA ZENEKARA

minden este hangversenyez az **Ártézi fürdővendéglő** kerthelyiségében

— **Megmérgezte a családját, mert féltékeny volt a feleségére.** Szombathelyről jelentik: Locsmánd burgenlandi községben Hamedler kőműves állandóan féltékenykedett feleségére és emiatt a házasársak közt állandó volt a perpatvar. Hamedler, aki a múltban többször emlegette, hogy kiirtja családját, a napokban ismeretlen méreggel az egész családot megmérgezte. Az idejében előhívott orvos az anyát, a kisleányt és a gyermeket megmentette, de Hamedler, aki a méregből nagyobb adagot vett be, nagy kínok között kiszenvedett.

— **Dr. Matijevics** száj, orr és gége sebész specialista, Jevrejska ul. 14., Noviszád, augusztus 22-ig elutazott.

Apróságok Bácsko-Petrovoszeloról

A strandi paradicsomkert

A tiszai strand az idén valószínűleg a perzselő nagy hőség miatt szokatlanul élénk. Olyan ájtatos öregasszonyok is elmennek fürdőzni, akik még igazi strandkosztümöt nem is láttak. A mélyen kivágott, nyitott fürdőruhák így érhető megbotránkozást váltanak ki az öreg szülék között, kiknek kapocsra gombolható fürdőruhájuk, a festőkék szoknya pirulva sülyedt el szégyenében a Tisza kellemes hullámaiban. Később a vidám strand-élet még vidámabb lesz, mikor a botránkozó kapocsos kék szoknya megunva a fürdőzést, a vízből kilépve, — a kapocs szétpattanva felmondja a szolgálatot. (Még csak fügefalevél sem volt birtelen a közelben). Gunyos, örömkacaj zug végig a petrovosei strandon a rögtönzött nótával:

Nyitott elől, nyitott hátul

Nyitott minden oldaláról

A vén, öreg kék szoknya.

*

A legényegylet

Nem most épült, régi, — csak az élet éledt benne újra. Az egyesület agilis elnöke, Szala Károly, mielőtt tudta volna, hogy ilyen fullasztó forró nyár lesz, még a tavasszal izlésesen parkiroztatta az egylet udvarát, hol a locsolt, füves, virágos lombok alatt, minden este vig cigányzene mellett, jégbe hűtött fröccsel hűti le magát a község minden rendű és rangu tikkadt polgára. De, hogy necsak dicséret illesse az egyletet, egy magát megnevezni nem akaró igen kövér bácsi panaszt emelt a bor ellen, mert mint mondja, pár pohár elfogyasztása után hazamenve, a zárdá falánál olyan szédülés, tántorgás fogta el, hogy neki esik, ha az a tudományos épület idejében ki nem tér előle. og.—

— **Nagy vihar pusztított Szombathely környékén.** Szombathelyről jelentik: Az elmúlt éjszaka nagy vihar vonult el Vas vármegye feletti villámcsapásokkal és zivattal. Szombathelyen a villám több helyütt lecsapott, de kárt nem tett. A vépi uradalomban a villámcsapás felgyújtott egy árpakazlat, a bogáti uradalomban a cselédház kéményébe csapott, a villám, egy kocsiat kidobott ágyából, de nem sebesítette meg. Rum községben a villámcsapás felgyújtott két pajtát, amelyekben nagymennyiségű takarmány és gabona volt felhalmozva. Itt a tűz lokalizálását a folyton tartó villámcsapás akadályozta meg. Rábatötös községben szintén gabonát gyújtott fel a villám. Hasonló károkat jelentenek Gezegye, Pecöl és Csénye községekből és a vármegye többi részéből is.

— **Irak királya repülőgépen Európába utazott.** Londonból jelentik: A Times közli Bagdadból, hogy Feissal iraki király, tegnap este repülőgépen Európába utazott. Csütörtökön a minisztertanács határozatot fogadott el, amelyben felkérte a királyt, vegye át Londonban az angol kormánnyal folytatandó Anglia és Irak között kötött szerződés tervezetének megváltoztatására irányuló tárgyalások vezetését. All volt edzsászi királyt, Feissal király fivéréit, a király távolléte tartamára régenssé neveztek ki. Jafar miniszterelnök Párisban csatlakozik a királyhoz és elkíséri őt Londonba.

— **Megölte az apját, majd öngyilkosságot követett el.** Los Angelesből jelentik: Hamilton Manon durgazdag kereskedőt holtan találták autója mellett. A kocsiában holtan feküdt leánya is. Azt hiszik, hogy a leány meggyilkolta apját és a gyilkosság elkövetése után öngyilkos lett.

A halálsziget

7 rendkívül érdekesítő felvonás egy nő kalandjairól. — Jack Holt, Florence Vidor a főszerepben. — Kiegészítő: „A nagy hős” 1 felvonásos vigjáték az **Apolló-ban**.

Miért válnak el a házastársak?

A válóperek korát éljük: mindig erősebb lesz a törekvés, hogy meglazítsák a láncokat, amelyeknek pedig holtomiglan-holtodiglan egymáshoz kellene láncolni Éva és Ádám ivadékait. Különösen Amerika az, ahol nem valami nagy dolgot csinálnak belőle a házasságok, hogy kurtán-furcsán Isten hozzádot mondjanak egymásnak, ha úgy találják, hogy házasságuk nem egy harmonikusan összehangolt költemény, hanem ugyancsak zavaros, háborús kakofónia. Bőséges alkalmat nyílt tehát ott egy szenvedélyes statisztikus hölgynek, miss Inderriedennek, hogy behatóan tanulmányozza azt a kétségkívül igen érdekesítő kérdést: mi az oka hát a rengeteg válópereknek? Ki a hibás a legtöbb esetben? A férj, vagy a nő? Mi sem bizonyítja jobban Inderrieden kisasszony tárgyilagosságát, mint az a megállapítás, hogy az esetek ötven százalékában a nőt terheli a felelősség. A férflak hűségére nem a legszebb világot veti, hogy a statisztikus kisasszony számadatai szerint a férjek negyvenegy százaléka hagyja el hitvesét azért mert más nőbe bolondult bele, további érdekes megfigyelése a kitűnő missznek, hogy a válópereknek csak tizenkét százalékában szerepelnek anyagi okok; ami mindenesetre a kedvező gazdasági helyzetre vall. Bizonyos, hogy ha nálunk csinálnának ilyen statisztikát, egészen más lenne az eredmény; nálunk azt mutatja a tapasztalat, hogy leginkább az anyagi helyzet, a nélkülözések, az inség mérgezi meg a házasságot és változtatja veszedelmes vadakká a legszelldebben turbékoló gerlicéket. És különösen előnyös fénybe helyezi az amerikai nők erkölcsét az, hogy mint Inderrieden kisasszony számai tanúsítják, a nők hűtlensége csak 10, mondó: tíz százalékban a válópörök oka. Nem akarjuk meggyanúsítani a tudós statisztikus hölgyt, hogy nő léte, az összetartás parancsára, kissé korrigálta a számokat, — ellenben azt a legmeglepőbb adatot közöljük, hogy szerinte csak két percentje a férflaknak hagyta oit a feleségét azért mert az nem tudott jól főzni. . . Aminek két oka lehet: vagy mind kiválóak az amerikai nők a szakácsművészetben vagy pedig az Újvilág férjfel csöppet sem válogatóság. Mindenesetre érdemes volna nálunk is ilyen statisztikát csinálni, vajon milyen eredményre vezetne?

— **Negyven kilométer hosszúságban erdőtüz pusztított Magyarországon.** Kapovárúrról jelentik: Középrigóc határában, a Széchenyi féle fenyveserdőben tegnap tűz támadt, amely a nagy szárazság miatt gyorsan terjedt. A tűzoltók és a polgári lakosság több órák megfeszített munka árán lokalizálta a tüzet, de akkorra már mintegy negyven kilométer hosszúságban a fenyveserdő teljesen elpusztult.

— **Vigyázzon!** Értékes fehérneműjét csakis Schicht-terpentin szappannal mossa, különben tönkre megy!

— **Olasz fascisták rálöttek egy francia vonatra.** Párisból jelentik: Ventimiglia mellett olasz fascistákból álló csapat rálőtt egy francia vonatra. Sebesülés nem történt.

— **Száraz, meleg időt, később zivatartokat várnak Magyarországon.** Budapestről jelentik: Az országban tegnap sokhelyütt volt eső, főként a Dunántul, Zalaegerszegen, Esztergomban, Putnokon és Ercsiben. A hőmérséklet maximuma a keleti részeken elérte a 30 fokot, nyugaton a hőmérséklet lényegesen alacsonyabb. Ismét melegebb és egyenlőre túlnyomóan száraz idő várható, később zivatart hajlammal.

— **Dr. Démand Antal szemspecialista szabadságra ment.** Szeptemberig nem rendel.

— **Magyarország tarifális szerződést köt Németországgal és Svajccal.** Budapestről jelentik: Beavatott helyen úgy tudják, hogy Valkó Lajos külügyminiszter a Népszövetség szeptemberi ülésének során tárgyalásokat kezd Németországgal és Svajccal, tarifális kereskedelmi szerződés megkötése tárgyában.

Olvassa a Délbácskát!

— **A mai áramszünet.** A villanytelep igazgatósága közli, hogy a villamosáramot, ma reggel 7 órától délután 1 óráig, az alábbi vonalakon kapcsolják ki: Kralja Petra, Kralja Aleksandra, a selyemgyár és a főposta környékén.

— **Több esztendei számúzetésre ítétek két firenzei háztulajdonost, mert nem szállították le a házbért.** Milánóból jelentik: A firenzei törvényszék tegnap többesztendei számúzetésre ítélt két háztulajdonost, akik nem tettek eleget a kormány legutóbbi lakásrendelvényének és nem voltak hajlandók a házbéreket leszállítani.

Figyelem!

Van szerencsém a tisztelt tánc kedvelőknek tudomására adni, hogy augusztus 1-től kezdve beiratkozást elfogadok lakásomon, Ustavka ul. 24. Ha elegendően jelentkezők, megkezdem a 3 hónapi tánckurzust az ujonnan renovált táncteremben. Kiváló tisztelettel

Kacsanszky Miklós, tánc tanár.

— **Reflektorral vakítják az autók a járókelőket.** A város közönségének köréből sűrűn érkeznek panaszok hozzánk azokról a szabályellenességekről, amelyeket a noviszádi automobil vezetők idéznek elő. Öröndetes, hogy a gépkocsik száma rohamosan növekszik Noviszádon, de az már szomorú, hogy az autók gyarapodásával a közlekedés rendje rövidesen teljesen felborul. Nagyon kevés olyan autót látni az uccán, amely jóval túl ne lépne a szabályrendeletben megállapított husz kilométeres maximális sebességet, ellenben néha valóságos versenyfutást rendeznek az autók, fenekestől felkavarván a noviszádi uccák hatalmas portengerét. A másik mindjobban elhanyagolt szabálytalanságot az esti órákban, „élvezheti” a csendes sétáló. Szinte pirománikus hajlandóságra vall, hogy egyes, illetve nagyon is sok autózvezető, az autóra szerelt óriási reflektor fénye mellett száguld végig az esti uccán. Megbokrosodott lovak, az óriási fénytől elkábult járókelők, no és nem ritkán dühös káromkodás jelzi utjokat. A nagyközönség a rendőrhatalóságtól várja a visszasságok megszüntetését.

Mária ének — a kocsmában.

Könnyű feladat volna és talán időszereű is, vallás erkölcsi szempontból kifogás alá venni, hogy Noviszád egyik vendéglőjében a gramofon, az egyik legrégebb és legszebb Mária-énekkel szórakoztatja józan, vagy kevésbé józan vendégeit. Mégis, inkább az opportunitás szempontjából mondunk néhány szót, mert az erkölcsi vétő ugylátszik elsikkad, a helek óta danázó gramofon kegyeletstörtő nyilkorgása mellett.

Egészen bizonyos, hogy csupán fatális véletlen dolga, hogy a gramofon éppen a katolikus egyház általánosan ismert Mária énekét tűzte műsorára, amint hogy minden célatosság híján van az is, hogy senki akít illet, hivatalosan nem tett lépést, hogy megszüntesse a katolikus Mária-ének felhasználását a józan, vagy kevésbé józan kocsmái vendégek szórakoztatására. De azért talán mégis furcsa volna ha ez a szokás általánossá válna a vendéglős iparban és a borgözös kocsmasztalok mellett itt is — ott is felhangzana, a Jugoszláviában sok hívői számláló különböző vallásfelekezettek ismertebb templomi éneke. Talán különösen hatna az is, ha ezek után egyik-másik templomban, az ájtatos ének fölcsendülése nyomán megszólalna a hívő: Ni-ni ezt az éneket tegnap hallottam a kocsmában.

Mária-éneket gramofonon játszani a kocsmában, ugylátszik nem tiltja a törvény. De azért talán messze vagyunk tőle, hogy mindenkinek saját izlésére bízzuk mások vallásának kigunyolását, vagy tiszteletben tartását. Több helyütt megpróbálkoztak vele. Hogy milyen eredménnyel, arról a világörtelem leg-szomorubb lapjal tanuskodnak.

Szerkesztésért és kladdsérti felel
TOMÁN SÁNDOR

— **Prohászka plakettel szélhámokodott egy budapesti kereskedő.** Budapestről jelentik: Wolf Árpád budapesti kereskedőjét az elmúlt napokban engedély nélkül Prohászka-emlékplaketteket hozott forgalomba. Az emlékérmek visszonteláruistól mintegy nyolcezer pengő óvadékot vett fel, amelyet azután elsikkasztott. A rendőrség letartóztatta.

— **Repülőgépen szállították Németországból Teheránba a kolera szérumot.** Berlinből jelentik: Perzsia keleti részén, mint ismeretes az elmúlt napokban veszedelmes kolerajárvány tört ki. A perzsa kormány a járvány elfojtására a németországi J. G. részvénytársaságnál ezer csomag kolera elleni oltóanyagot rendelt. A gyár a szérumot a Majna menti Frankfurtból repülőgépen szállította Moszkván át egyenesen Teheránba.

— **Bárczy István demokrata vezér, volt magyar igazságügyminiszter az egységes pártban.** Budapestről jelentik: Bárczy István dr. demokrata országgyűlési képviselő, volt igazságügyminiszter tegnap levelet írt az egységes párt elnökségéhez, amelyben bejelentette, hogy belép az egységes pártba. Bárczy István állásfoglalása az ellenzéki pártokban kínos feltűnést keltett.

SPORT

Ma délután 5 óra 30 perckor:

SzMTC (Szub.)—Vojvodina

Barátságos mérkőzés, Karagyorgye pálya

A Szubotical MTC azok közé a csapatok közé tartozik, amelyek lassu, de kitartó munkával, az utóbbi évek során a szubotical legelső klasszisba küzdötték fel magukat. Az idei bajnokság során, az együttes még nem érkezett be a legelső helyezettek névsorába, de azért a bajnoki küzdelmek során, a legjobb szubotical csapatok is nagyon komolyan és nem csekély drukkal készülődtek az SzMTC elleni mérkőzésre.

A csapat igen jó formában van és így ma délutáni találkozója a Vojvodina nem éppen komplett együttesével érdekesnek ígérkezik. A noviszádi piros-fehér együttes rövid nyári szünet után először lép a pályára, hiszen nem minden tréning nélkül. Tekintettel arra, hogy a Vojvodina csapatában néhány tartalékot szerepeltet, erős küzdelem után eldöntetlen, vagy a szuboticalak kis gólarányu győzelmét várjuk.

A mérkőzés délután 5 óra 30 perckor kezdődik a Karagyorgye pályán, előtte 4 órással kezdettel előmérkőzés.

Az Achilles ma délutáni kerékpárversenye

A fiatal noviszádi kerékpár egyesület jó hírnevét dicséri az a körülmény, hogy a ma délutánra kiírt országúti kerékpárversenyére, szinte rekordszámu nevezés érkezett. Nemcsak a Bácskából, hanem a Szerémségből is tömegesen jelennek meg a versenyzők a ma délutáni versenyre és a népes mezőnyök versenyességéből minden bizonnyal néhány elsőrangú eredmény fog kialakulni.

A versenyzők ma délelőtt 11 órakor diszfelvonulást rendeznek a városon keresztül, míg a verseny délután 4 órakor kezdődik a Futaki országúton.

A Vojvodina—NAK kombinált ma Beográdban mérkőzik a BSK-val

A Beográdi Sport Klub augusztus 14-én mint ismeretes, a budapesti Hungáriával mérkőzik a Középeurópai Kupa első fordulójában. Erre az előreláthatóan kemény mérkőzésre a BSK komoly tréninggel készül és ezért ma délutánra lekötötte a Vojvodina—NAK kombinált együttest. A mai mérkőzést, amely a BSK pályán kerül eldöntésre, a beográdi lapok mint Noviszád válogatott—BSK mérkőzést hirdetik. A beográdi lapoknak ez az anyagi természetű tulkapása érthető, mert így akarnak a mérkő-

zésnek nagyobb közönséget szerezni. Az igazság azonban az, hogy nem Noviszád válogatottja, hanem a Vojvodina-NAK kombináltja látogat el Beogradba, amely ha talán nem sokkal gyengébb a válogatottnál, mégsem válogatott és így a BSK-nak a csapattal elért eredményét, semmiesetre sem lehet a noviszádi válogatott eredménye gyanánt elkönyvelni.

A kombinált a ma délelőtti vonattal utazik Beogradba, az alábbi összeállításban: Koszics, Róka, Mitrovics, Popovics, Kricskov, Alexi, Bertók, Sévics, Spiller, Schubert, Schäfer. Ez az összeállítás igen jó, de azért a jelenleg kitűnő formában levő BSK ellen, aligha veheti fel a győzelem reményében a küzdelmet.

A Vojvodina és a NAK intézsi felkérlek a mai BSK mérkőzésre kiszemelt játékosokat, hogy pontosan háromnegyed 11 órakor a pályaudvaron a csapatvezetőknél jelentkezzenek.

Rádnicski klubhírek. Felkérem a mai tréningmérkőzésre kijelölt I. és IB csapatbeli játékosokat, hogy ma reggel 8 órakor a kórház mögötti pályán pontosan jelenjenek meg. Délután 3 órakor a Rádnicski törpék a Kamenicai SK-val játszanak ugyanott. Sportkapitány.

Augusztus 14-én a Rákosliget AC csapata játszik Verbászon. E hó 14-én, a kiállítás megnyitásának napján a VSC a Rákosligeti AC csapatát látja vendégül, feltéve, hogy a pesti jugoszláv konzulátus megadja a vizumot. Ha a rákosligeti bejöhettek, úgy a VSC-nek e hó 20-án adnak revansot Magyarországon.

A mitrovicai Gradjanszki serlegmérkőzése. Mitrovicáról közlik: A mitrovicai Gradjanszki új pályájának védőnöknőjétől, Weiss Kamilla kisasszonytól a pályamegnyitás emlékére értékes serleget kapott azzal a kikötéssel, hogy még augusztusban le kell játszani a mérkőzéseket, inlutan Weiss Kamilla bevezet a házasság révébe és elhagyja Mitrovicát. A Gradjanszkin kívül résztvesz a körmérkőzéseken a sabáci „Srbija”, az idijai „Omladina” és a mitrovicai „Hajduk”. Weiss kisasszony távozásával nagy veszteség éri a mitrovicai sportot, mert benne nagyon jó sportbarátot veszít Mitrovica. Egyben legnagyobb köszönetünket és hálánkat fejezzük ki mindenkor jóindulatáért, a Gradjanszkit illetőleg és minden jót kívánva reméljük, hogy új hazájában is gondolni fog szavaparti kis szülővárosára.

A NAK futbalszakosztálya felhívja a következő játékosait, hogy ma d. u. fél 4 órakor a NAK pályán jelenjenek meg, mivel a PAK ellen az SMTC-Vojvodina előmérkőzést játszanak: Leonard, Hlegel, Zahoral, Müller, Lemler, Radoszavlyevics, Istók, Schneider, Juhász, Haller II., Horváth J., Fekete, Vojnovics.

PAK-NAK kombinált játszik előmérkőzést ma d. u. 4 órakor az SMTC-Vojvodina mérkőzés előtt.

A PAK intézsi felhívja szokot megnevezett játékosait, hogy ma délután 2 órakor a pályán jelenjenek meg felszerelésük átvétele végett. Előmérkőzés lesz a NAK I./B. csapatával. Müller, Bódi István, Nagy, Gutwein, László Dező, Herzog, Szilágyi, Petrovics, Burai, Hadadi, Szili, Bódi János, Pálinkás.

A főszevetség köszönete a válogatottban szerepelt játékosoknak. Zagrebból jelentik: A JNS igazgatótanácsa csütörtökön este tartott ülésén elismerését és háláját fejezte ki a csapat elleni válogatottban résztvevő játékosoknak önfelajdózó és jó játékuért.

1927 augusztus 6
A dinár árfolyamai

Budapest 10.04—10.10 (pengőben),
Prágában 58.975—59.475, Bécsben 12.53—
12.59, Berlinben 7.39—7.41, Triesztben 32.14—
32.35, Londonban 2.76.

Zürich

Páris 20.32'50, London 25.21'25, New-York 51.982, Brüsszel 72.18, Milánó 28'24'5, Amsterdam 207.97—, Berlin 123.45, Bécs 73.06, Budapest 90'50, Szófia 3'75, Prága 15.30, Varsó 58, Beograd 9'13—, Bukarest 3.1850.

Noviszádi terménytőzsde
(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, új, 77—78 kg-os, d. k. kötés 300—302'55, bácskai, Tisza, 78 kg-os, d. k. kötés 302'50—305' bánáti, 77—78 kg-os d. k. kötés 297'50—300, szerémi, 77—78 kg-os, d. k. kötés 297'50—300. Árpa, bácskai, 65—66 kg-os d. k. kötés 265—270, szerémi, 65—66 kg-os, d. k. kötés 275—270. Zab, bácskai, a. k. kötés 195—200, szerémi, d. k. kötés 200—202'50, szerémi, Indija paritás, Beograd rel. d. k. 202'50—205. Tengeri, bácskai, d. k. kötés 210—212'50, bánáti, d. k. kötés 207'50—210, szerémi, d. k. kötés 212'50—215. Buzalistsz, bácskai, nullás g. d. k. kötés 450—455, bánáti, nullás g. d. k. kötés 445—450, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 425—430, bácskai, 5. sz. kenyérliszt, d. k. kötés 395—400, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 340—350, bácskai, 6. sz. kenyérliszt, d. k. kötés 300—310, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 280—290, bácskai, 8. sz. takarmányliszt d. k. kötés 200—210. Buzakorpa, bácskai, jutászában d. k. kötés 180—185 szerémi, buza, jutászában VIII—XII d. k. kötés 185. Irányzat: változatlan.

Forgalom: 7 vagon buza, 17 vagon tengeri, 6 vagon liszt, 9 vagon zab, 12 vagon korpa.

— A noviszádi terménytőzsde **mult heti forgalma.** Az elmúlt héten a noviszádi terménytőzsdén az összforgalom 443 vagon volt, ebből 47 vagon buza, 46 vagon zab, 239 vagon tengeri, 8 vagon liszt és 9 vagon korpa. A buza ára 300—307'50, a tengeri 205—210, a zabé 190—195, a nullás liszté 445—450, a 2. számú liszté 425—430, az 5. számú liszté 390—400, a 6. sz. liszté 340—350, a 7. sz. liszté 280—290, a 8. sz. liszté pedig 200—210 dinár volt. Az irányzat az elmúlt héten tartós volt.

Fűszerkereskedésbe tanonc

felvétetik teljes ellátásra. Vidékiek előnyben.

Juhász Mihály, Novi Sad

2330 Bátorijeva ul. 16. 1—3

2 fiatal munkásleány

csomagoláshoz és egy fiatal raktárszolga felvétetik Jermenska ulica 3. az udvarban. Jelentkezés hétfőn reggel.

15—16 éves jóhából való erősebb fiu

kifutónak

felvétetik.

Farkas és Dürbeck könyvnyomda

Novisad, Željeznička ul. 30.

Egy vizsgázott fűtő

felvétetik.

Lovreković tésztagyár, Mali Liman.

Olcsó téglák

használt, de nagyon jó állapotban, tisztítva, helyt csatorna, olcsón eladó
Schwarz Testvérek fakeskedésében,
2282 Novisad, Hal-tér 11. 1—3

Apró hirdetések

ELADÁS

Legjobb minőségű RÉZ-MOSÓÚST és KATLAN, PÁLINKAFŐZŐ ŰSTÖK legnagyobb választékban MALOČIĆ VASO-nál Novisad, Kisačka u. 32.
17—1—0

Aki jól venni vagy eladni akar: HÁZAT, TELEFON, FÖLDET, forduljon bizalommal Forgalmi R. T. Novisad, Jevrejska 14. (Novisadi Takarékpénztár) Eladók szükség esetén ELŐLEGET kaphatnak.
1967—1—25

MOTORCSÓNÁK, új, 18—24 HP motorral, 7 személyre való, olcsón eladó. Cim „Reklam” hirdetőirodában Novisad, Vilson-tér 7. 2352-1-2

ELADÓ egy fekete fiaker, két lószerszám, több pléh hordó zsir részére Futaki 70.
2216a—1—0

SLOVENSŐI BIRTOKOK minden nagyságban átvehetők. „Fundus” Nové Zanky Komaruanska 11. A. Č. S. R.
2381—1

EGY FEHÉR LEÁNY-SZOBA berendezés azonnal eladó Njegoševa u. 8. szám.
2380—1

KIADÓ

Magyar uccá 64. szám alatt kiadó NÉPKONYHA Érdeklődni lehet ugyanott.
2368-1-3

RAKTÁRHELYISÉG kiadó, mely alkalmas műhelynek vagy autógarázs-nak, esetleg átalakítható lakásnak is. Cim Futoski put 70.
2363—1—0

KÉT ÚJ LAKÁS, 1—1 szoba, külön fűtőkamrával kiadó augusztus 15-re Jovan Aranyijeva (Damjanics) uccá 7.

KIADÓ egy üzlethelyiség szeptember hó 1-étől a Laza Kostića ul. 22. sz. Érdeklődni lehet ugyanott a háztulajdonosnál.
2365—1—3

KISLIMÁNON új sarok-palotában, földszinten kiadó szeptember 1-re egy 2 szobából és az összes hozzávaló mellékhelyiségekkel álló lakás, mely irodának vagy fűszerüzletnek is nagyon alkalmas. Bővebbet: Julie Berger, Pašičeva ul. 11.
2374—1

KIADÓ a Pilscher és Stanisic-cég által bérelt ÜZLETHELYISÉGEK 1928 február 1-től. Bővebbet: Ludwig Jozsef, Kralja Aleksandra ul. 19.
2379—1—0

LAKÁSNAK, MŰHELYNEK vagy RAKTÁRNAK kiadó egy 14 méter hosszú és 5 méter széles új, száraz és világos helyiség a város központjában. Bővebbet: Prometno Društvo, Jevrejska ul. 14.
2378—1

KONYHA SZOBA lakás kiszolgálás ellenében gyermektelen házaspárnak kiadó. Cim: Schmolka hirdetőirodában.
2383—1

MODERN LAKÁS, 4 szoba, előszoba, fürdőszoba (vizvezeték, parket), összes mellékhelyiségek, két részre is osztható, kiadó a belvárosban. Erdély cukorka üzlet.
2383—1

KERESLET

VOJVODINA SAPKAGYÁR Novisad, Kralja Alexandra 7. több szabómunkásnőt, fiatal munkásokat, valamint tanulóleányokat felvesz. Ajánlkozni személyesen délelőtt 2257—1—3

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU tanoncnak felvétetik. Sárközy István fűszerkereskedő, Željeznička u. 27.

SAPKA és konfekció varróleányokat azonnali belépésre felvesz Julije Berger Novisad, Pašičeva u. 11.
2375—1

URI CSALÁD (3 tagból álló) komoly németül beszélő nőt keres, ki minden házi munkát vállal. Cim a kiadóhivatalban.
2376—1

HIRDETÉSEK

Fordításokat

szerb, francia, angol, magyar és német nyelvre, valamint gépmásolást elvállal. Végez kereskedelmi levelezést minimális díjazásért.

Vojv. Trgovačka Agencija, Novisad

2338 Kralja Petra 29. Telefon 25—82. 1—3

Női fodrász-szalomba

tanulóleány

felvétetik.

Beck Ignác fodrász-szalomb, Vilson trg 7.

Cement, Mész,

Reibsand, a legolcsóbb árban házhoz szállítva

Gausz János

Novisad, Futoski put 66. — Telefon 534.

Veszek kisebb moder családi
házat
csak a város központjában.
Cím: Schmolka hirdetőirodában, Novi-
sad, Jevrejska 7.

Kath. Olvasó és Gazdakör
folyó hó 7-én, vasárnap este
8 órai kezdettel nagy polgári
Táncmulatságot
rendez t. tagjai és családjai
részére.
A rendezőség.

Értesítés!
„SLAVONIJA“ d. d. za industrija drva
bródi parkettgyárának
képviselőt átvettük és eredeti gyári ára-
kon, az állandó raktárról szállítunk
prima tölgyparkettát.
Steiner Mirko i Sinovi
gőzfűrés, Novisad, Veliki Liman. Tel. 23 60.

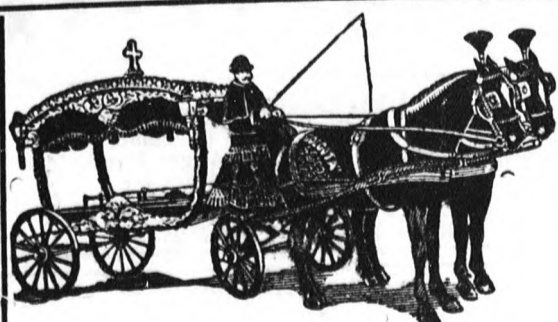
KÉT INAS
jó fizetéssel azonnal felvétetik.
Alterov Milan férfiszabó, Kralja Petra 25.

Fiatal vaskereskedő-segéd
raktárnoknak
felvétetik a
Bernold-gyárban Novisad, Šumadijska
ulica 14-18.

Egy 8 m. hosszú, 6 m. széles helyiség a Futaki-uti
gimnáziummal szemben
üzlethelyiségnek kiadó.
Ezen helyiség a város legforgalmasabb helyén van,
nagyon megfelelő irodának, műszaki vállalatnak,
autóraktárnak, mezőgazdasági gépraktárnak, vas-
kereskedésnek vagy hasonló vállalatnak.
Novisad, Futoski put 100. szám.

Koszthely

Két egészséges, szolid kosztosgyereket, jó
házból, elvállal teljes ellátásra külön utcai
szobával és fürdőszoba használatával szolid,
egyedülálló polgári család. Társalgás német,
szerb és magyar nyelven. Cím SCHMOLKA
hirdetőirodában Novisad, Jevrejska 7.
2280-3

„GOLGOTA“ Temetkezési Vállalat

bármilyen temetkezési ügyeket, valamint ex-
humálásokat, szállítást bármely vidékről (kül-
földről is) a legnagyobb figyelemmel és pon-
tossággal a legszolidabb árak mellett eszközöl.
Id. Lenkey Imre, Novisad.
Uspenska u. 12 szám.

NOVISADI TAKARÉKPÉNZTÁR

Rendszeresített, apró megtakarítással
heti 1 Din. részjegyenkénti befizetés
mellett 4 év után jelentékeny tőkéhez
juthat. Takarékbetétek kétszeres hasznót
(kamatot) hoznak. Kivehetők: felmon-
dással, vagy pedig felmondás nélkül.

M. SZ.
NOVI SAD
JEVREJSKA UL. 14

Lombard (zálog) osztályunk áruja és
mindennemű nem romlandó tárgyra
kölcsönt folyósít, amivel mindenkinek
az előre nem látott szükséglete esetén
gyors segínyt nyújt. - Gyors segély
pedig kétszeres segély.

Mindennemű használt
bőrruha eredeti átfestését
elvállalja
Grünberger Mór, Novisad
2361 Kralja Alexandra ul. 13. 1-8

Házat veszek
azonnal, lehetőleg adómentesen, a központ
közeliében, amelynek jövedelme a vevő lakásán
kívül körülbelül 4000 dinár. A házért 250.000
dinárig terjedő vételárat fizetek készpénzben.
Közvetítők kizárva. Ajánlatok „Komoly vevő“
jellegre a kiadóba intézendők.

Az állami osztálysorsjegyek
főelárusítóhelye
PAPP GYÖRGY
„MERKUR“ Bank- és Váltóüzlet
Novisad, Kralja Petra 29.
Külföldre utazóknak valuták minden
mennyiségben.

HALLÓ! Tisztelettel értesitem a HALLÓ!
n. é. közönséget, hogy e hó 7-én, vasárnap
Szőlő-bálat
rendezek, melyre ezuton hívom meg ismerőseimet és
az ifjúságot. D. u. 4 órakor csöszleányok és legé-
nyek felvonulása. Este vacsora csirkepaprikás turós-
csuszával. Tánc reggelig. Zenét a tiszakálmánfalvi
elismert kiváló zenekar jó kuptlékkal szolgáltatja.
Jó borokról és apatini sörrel gondoskodik. Számos
látogatást vár **Dropka Ferencné vendéglős,**
Darányi-telep III. ut, 54. szvm.

Nagy betonizozott pincehelyiség
raktárhelyiségnek f. évi aug. 15-étől kezdve
Novisadon, a belváros központjában kiadó.
Cím „REKLAM“ hirdetőirodában, Vilson-tér 7

Egy asztalost
és munkásokat
felvesz az
„Albus“ szappangyár, Novisad.
2384-1

Buzánál **PORZOL** porpácolószert
kizárólag használjon.

Az előirt pácolási eljárás pontos betartása egyenletes gyors kelést,
űszögmentességet, terméstöbbletet biztosít.

Rozs,
árpa,
zabnál **HIGOSAN** nedves
csávázó-
szert hasz-
náljunk.

Francia, holland, dán, svájci, osztrák, román, cseh stb. hivatalos
intézetek által is elismerve!

„KAŠTEL“
d. d.,
Karlovac.

Raktár:
NOVISAD,
Wilsonov trg 6.

Novisadi cím:
„Kaštel“
d. d.,
NOVISAD,
Poštpret. 4.